

Дневник
о прохождении производственной практики
«Тестовая практика TEST»

Факультет: «Фармация»

Обучающийся: Тестовый Студент 123

Учебный год: 2023 -2024 гг. Группа: Тестовая группа

Дата прохождения практики: 2023-09-18 - 2023-09-18

Специалист по практике от ЮКМА: Тестовый Преподаватель Кафедры

Специалист по практике на базе: Тестовый Преподаватель Базы

Оценка на кафедре: 10

Оценка на базе практики: 20

Итоговая оценка: 30

Рабочий план-график производственной практики

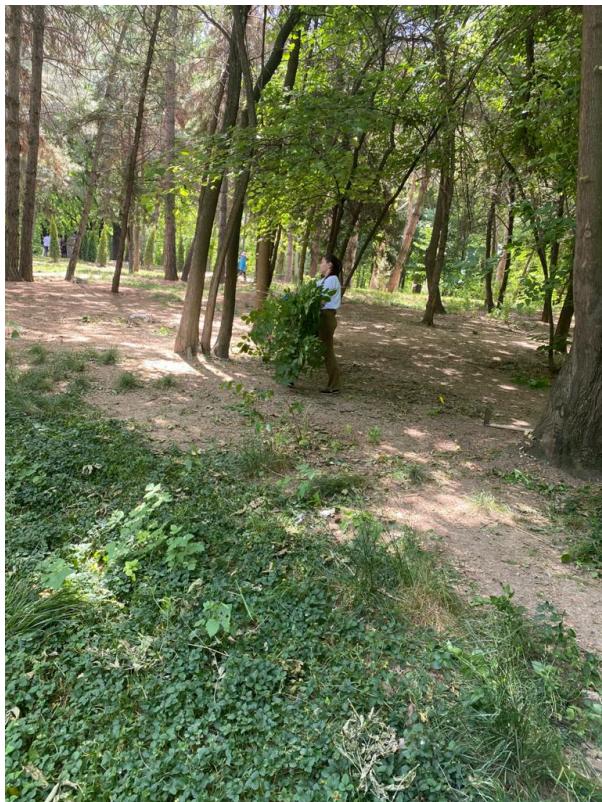
№/п	Перечень работ, подлежащих выполнению (изучению) в соответствии с рабочей программой производственной практики	Сроки выполнения программы практики
1	<ol style="list-style-type: none"> Кіріспе. Практиканың міндеттері. Қазақстанның географиялық, топографилық және экологиялық жағдайлары. Экскурсия.. Монтировкалау, гербаризациялау әдістерімен танысу. Өсімдіктерді жинау, кептіру және сақтау ережелерімен танысу. Күнделікті жүргізу тәртібі. Этикетканың мәні. Экскурсия.. Келесі бейнематериалдар бойынша флористикалық тізім (20 өсімдік) құрастыру Флористикалық тизімде берілген өсімдіктергесипаттама беру Практика материалдарын өңдеу, диф.сынақ тапсыру.Практика отчеттын	2023-09-23 - 2023-09-23

Содержание производственной практики

№/п 1. Содержание производственной практики за 2023-09-21 - 2023-09-21

Практиканың міндеттері:

- өсімдіктердің өсу сатысын және дамуын, түрін және морфологиясын, гүлдеу сатысын және көбеюін анықтау бойынша білімдерін бекіту;
- өсімдіктерді жүйеледі үйрету;
- өсімдікті жинау, кептіру және гербарий жасау техникасын оқыту;
- дәрілік өсімдіктерді табиғатта және коллекциялық алаңшаларда тани білу бойынша білімдерін бекіту және кеңейту.

«Шымкент мемлекеттік дендрологиялық саябағы» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорны ОҚО әкімдігінің 2009 жылы 24 наурыздағы №83 қаулысымен құрылды. Шымкент қаласы әкімдігінің 2018 жылғы 10 қыркүйектегі №151 қаулысына сәйкес, Шымкент қаласының коммуналдық меншігіне өтті. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 23 қазандағы №674 қаулысына сәйкес, дендросаябаққа Асанбай Асқаровтың есімі берілді. 28.06.2002 жылғы №244 қаулысымен жергілікті маңызы бар ерекше қорғалатын табиғи аумақ мәртебесі берілген. Дендросаябақтың жалпы жер көлемі 129,37га, оның ішінде “Қошқар-ата” участкесі бар, көлемі 12,33га – су қорғау аймақтарына жатады. •

Құрылу тарихы: Шымкент дендрологиялық саябағын құрудың тарихы 1979 жылдан бастау алады. Белгілі қоғам және мемлекет қайраткері А. Асқаровтың басшылығымен сол жылдары қала маңындағы қоқыс тастайтын аумақта дендросаябақ үйімдастырылған. Дендрологиялық саябақ ағаш-бұта өсімдіктерін Оңтүстік Қазақстан өңіріне интродукциялауды жоспарлы түрде жүргізген алғашқы ғылыми мекеме болып есептеледі. Дендросаябақтың негізгі ерекшелігі: Міндеті: Қазақстанның оңтүстік өңіріне отандық және дүниежүзілік дендрофлора түрлерін интродукциялау, оларды сақтау, кешенді түрде зерттеу және тиімді пайдалану жолдарын анықтау. Ерекшеліктері: 1. Қазақстан Республикасы аумағында рекультивация жасалынып, қалыптасқан ең ірі дендрологиялық саябақ. 2. Жергілікті маңызы бар Ерекше қорғалатын табиғи аумақ мәртебесі бар. 3. Дендросаябақ аумағында 3 га көлемде жасанды көл орналасқан, онда жабайы ақку, қаз, үйрек жерсіндірлген. Қойнауында балықтың бірнеше түрі кездеседі және фаянасы бай, онда қырғауыл – 84, тыын – 50, қоян – 23, таус (павлин) – 10, жібек және бентамка тауығы – 5,

цесарка - 4, теңбіл бұғы-3, кері бұғы - 4, ергежейлі қой - 2. 4. Дендросаябақтың флорасында 386 түрлі ағаш-бұта өседі. 5. Қала экологиясын жақсартуда және қала тұрғындарының рекреациялық мақсатта пайдалануға үлкен рөл атқарады. 6. Жергілікті және сырттан әкелінген өсімдіктерді өсіру, жерсіндіру, олардың биологиясын, экологиясымен зерттеу орны. 7. Ботаникалық ілімді дамыту, спорттық сауықтыру және мәдени қоғамдық іс-шаралардың өткізетін мүмкіндігі бар қоғамдық орын. • Флористикалық аймақтар: Орта азия-Қазақстан; 2) Еуропа, Қырым, Кавказ; 3) Қыыр шығыс, Сібір; 4) Шығыс Азия; 5) Солтүстік Америка. • Функционалдық аймақтар: Аумақты кешенді бағалалу талаптарына сәйкес, 4 функционалдық аймақта бөлінген. Олар: Экспозициялық аймақ (45,04га) – ағаш өсімдіктерін өсіру және коллекциямен танысуға арналған. Ғылыми - танымдық аймақ (27,0га) – ғылыми зерттеу және ағаш өсімдіктерінің коллекциялық гендік қорын сақтау жұмыстары жүргізіледі. Қоғамдық аймақ (20,0га) – Аймақта туристік және рекреациялық пайдалануға рұқсат беріледі, оның ішінде демалатын орындар, тамашалайтын алаңқай және қоғамдық тاماқтану нысандарын қоюға рұқсат беріледі. Әкімшілік және өндірістік-шаруашылық аймақ (25,0га) – аймақта әкімшілік шаруашылыққа арналған нысандар орналастырылған. Жұмыс істеуге және қорғауға қажетті өндірістік шаруашылық жұмыстары жүргізіледі.

№/п 2. Содержание производственной практики за 2023-09-23 - 2023-09-23

Гербаризациялау - жас балғын өсімдікті қолдан кептіріп алу. Керекті өсімдікті жорағыдан алғанда 20 см етіп кесеміз. Оны газетке орап, оны ауыр заттың астына қоямыз. Және сол газетті өр 3 сағат сайын ауыстырамыз. Сол уақытта өсімдік кебе бастайды. Өсімдік толық кеүіп болғанша газетті ауыстырып отырамыз. Осылай өсімдікті кептіріп гербаризациялап аламыз.

Гербари (herbárium, лат. herba — «шөп») — зерттеу және жүйелу мақсатында арнайы жиналып, кептірілген өсімдіктер коллекциясы; олар сақталатын мекеменің аты. Алғашқы гербариілер (латынша herbarium, herba - шөп, өсімдік) Қайта өркендеу дәүірі кезінде пайда болған. Бұл атауды 18 ғасырдың басында француз ботанигі Жозеф Питтон де Турнегор алғаш рет қолданды. Ал гербари үғымының кең таралына әсер еткен Швеция Ғылым академиясының тұнғыш президенті Карл Линней енбектері болды. Гербари үшін жиналатын өсімдіктер пышақпен, қайшымен кесіліп немесе кішкене күрекшемен қазылып алынып, гербариілік папкаға қатталып, престерде кептіріледі, содан соң қатты қағаз бетіне тігіліп немесе желімделіп, астына өсімдіктің атауы, қай жерден, қашан, кім жинағаны жазылады. 16 ғасырда тұнғыш рет өсімдіктерді осындай тәртіппен кептіріп сақтаған Болонья университетінің профессоры Лучо Гини. Алғашқы гербариілердің басым көпшілігі көп томдық кітап сияқты қатталынып сақталған. Гербари – ботаникалық зерттеулердің негізі болып табылады. Қазіргі кезде гербариідің төрт түрі бар: 1) жалпыға ортақ немесе халықаралық гербариілер – құрамында бүкіл дүние жүзінен жиналған 4 млн-нан астам биологиялық таксондардың жиынтығынан тұрады. Дүние жүзіндегі ең ірі гербари (6 млн-нан астам өсімдік жиналған) Кью қаласындағы (Ұлыбритания) ботаникалық бақта сақталған; 2) ұлттық гербариілер; 3) аймақтық гербариілер; 4) арнайы гербариілер (оку құралына, белгілі бір жұмыстарға, арнайы зерттеу бағдарламаларына арналған). [1] Қазақстанның ұлттық гербариі Ботаника және фитоинтродукция институтында сақталған. Ол – Жер шарындағы ірі гербарилердің бірі. Қазақстанның ұлттық гербариіндегі саңырауқұлақтар мен қыналардың жүз елу мың, мұқ, қырыққұлақ тәрізділердің, ашық түкімдилар мен гүлді өсімдіктердің екі жүз елу мың үлгісі жинақталған.

Қазақстандағы ірі аймақтық гербариілер қатарына Батыс Қазақстан гуманитарлық университетінің, Алтай ботаника бағының, Қарағанды ботаника бағының, Қостанай мемлекеттік университетінің гербариілерін жатқызуға болады. Өсімдікті сақтау- өсімдіктердің үлгілері болашақта анықталуы үшін жақсы күйде сақталуы үшін сақтаудың тиісті шарттары қажет. Сақтау орны аз жарықта, төмен жерде болуы керек ылғалдылық қоршаған орта. Сақтау орнын зиянды зиянкестерден арылту маңызды. Үлгілерді параптады тығыздалған полиэтилен пакеттерге қаптау арқылы қоршаған жөн. Эр түрлі пестицидтер сақтау кеңістігін зиянкестердің закымдануынан қорғау үшін де қолданылуы мүмкін. Егер зиянкестермен закымдану әлдеқашан орын алған болса, үлгілерді үш-төрт күн бойы мұздату керек. Өсімдіктер үлгілерінің жаңа қоспаларын мұздату - бұл зиянкестерді қоймаға енгізудің алдын-алу шарасы. Өсімдіктерді жинау және кептіру әдістері, өсімдіктерден кеппешөп немесе коллекция жасау үшін пайдаланылатын арналы тaktikaлық тәсілдер. Өсімдіктерді жинауда, олардың ғұлделеме түкім беріп түрған кезін таңдап алған қолайлар. Өсімдіктерді жинау ашық ауа-райында жүргізіледі, таңғы сағат 10-11 аралығы ең қолайлар болып табылады. Өсімдіктерді өсіп түрған жерінен қазып алуға кішкене күрек немесе қалақша пайдаланылады. Ол мықты, әрі жерді жақсы қазатын, алып жүргүре өте ыңғайлы, әрі женіл болуы тиіс. Бұл тамыры тереңдегі өсімдіктердің жер астындағы мүшелеррін закымдамай алу үшін қажетті құрал. Өсімдіктерді жинағанда өсімдіктердің вегетативті және генеративті мүшелерінің (сабак, жапырақ, тамыр, ғұл) түгел болуын қарастыру керек. Қазып алынған өсімдіктердің жапырағына, сабағына, тамырына жабысқан топырактанжәне тағы басқада керексіз закымдалған бөліктерін жақсылап тазалайды да, қағаз парағына саламыз. Жиналған өсімдіктерді жақсылап кептіру үшін ең алдымен су сорғыш қағаздар қажет. Бірақ су сорғыш қағаздар үнемі бола бермейді, сондықтан су сорғыш қағаздардың орнына кәдімгі газет қағаздарын пайдалануға болады. Қағазды экскурсияға шығар алдына жеткілікті етіп, тіпті артығымен алған жөн. Өсімдік мүшелерін жазып салып, тегістеліп кебуіне мүмкіндік жасайды. Ботаникалық папка ішіне жиналған өсімдіктерді қағаздарға салып кептіреміз. Ботаникалық папка тығыз картоннан, фанерден немесе темір тордан жасалынады. Папка көлемі 50-35 см, оның төрт бұрышынан ұзынша саңылау етіп тесіп, жасалған саңылаулар арқылы жалпақ жіп немесе қайыс өткізіледі; мұнан басқа көптеген саңылаулар ауа ету үшін жасалынады. Барлық өсімдіктер папкаға салынған соң, бетіне папканың екінші сыңарын қойып, тығыздап жіппен немесе қайыспен байлайды да, құрғақ жерге іліп қояды. Кептіруге қойған өсімдіктердің арасына құрғатуға арналған газеттердің күніне бір немесе екі рет (таңертен, кешке) ауыстырып отыру керек. Өсімдік кебе бастағаннан кейін аралық газеттерді (құрғатқыш) күніне бір рет, кейіннен екі күнде бір рет ауыстырады. Жақсы кепкен өсімдік былқылдақ болмай, серпілгіш, майысқақ, болуға тиісті.

Дәрілік өсімдіктерді жинау ережелері: Дәрілік мақсаттар үшін жер астындағы жасыл масса, өсімдіктердің ғұлдері мен жемістері шық ерігеннен кейін және таңғы 11-ге дейін таза, құрғақ ауа райында жиналады. Жоғары ерітінділерде өсімдіктер эфир майларын жоғалтады. Дәрілік өсімдіктердің жапырақтары ғүлдеу алдында жиналады. Ғүлдер, ғүлшоғырлар және ғүлдері бар өсімдіктер ғүлдердің ашылуы 20-30% кезінде немесе өсімдіктердің жаппай ғүлдену кезеңінде жиналады. Толығымен ғүлдейтін өсімдік өзінің эфир майларының бір бөлігін жоғалтады. Ылғал ауа-райында күздің соңында немесе өсімдіктердің жаппай қырылуы басталмай тұрып жиналатын дәрілік өсімдіктердің тамырлары мен тамырларын қазуға рұқсат етіледі.

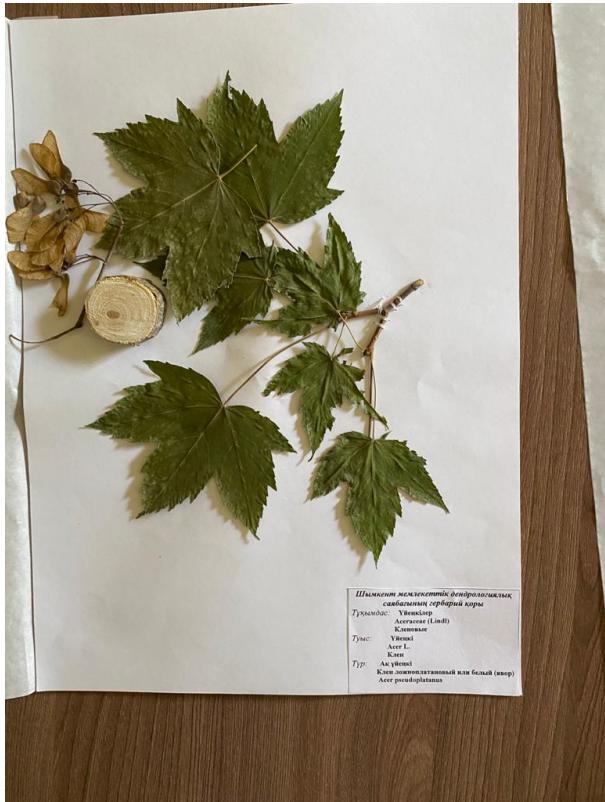
Дәрілік өсімдіктерді кептіру

Жаңа жиналған дәрілік өсімдіктер құрамында ылғалдың едәуір мөлшері болады, оның артық мөлшерін уақтылы алып тастау керек. Ылғал жиналған шикізаттағы химиялық процестердің жалғасуына ықпал етеді, бұл жапырақтар мен сабақтардың қара түсүнеге, зең мен тіпті шіріктің пайда болуына, әсіресе целлюлоза көп жемістердің пайда болуына ықпал етеді. Бұл пішінде шөптер қолдануға жарамайды. Есіңізде болсын! Бірінші және негізгі кезең - кептіру арқылы жиналған дәрілік шикізаттан артық ылғалды уақтылы және дұрыс алу.

Дәрілік өсімдіктерді етіледі. Дәрілік өсімдіктерді кептіру екі жолмен жүзеге асырылады: табиғи және жасанды.

Кептірілген дәрілік өсімдіктерді сақтау мерзімі шикізат түріне байланысты. Шикізат ескіргендіктің алғашқы белгісі - шөптің балғын, жағымды хош иісі мен түсінің өзгеруі (көбінесе толық түссіздену).

- Жапырақтары мен ғүлдері жыл сайын жақсы жиналады.
- Сабақтарын, тамырларын, кейбір жемістерін 2-3 жыл сақтауға болады.
- Дәрілік шикізатты үш жылдан артық сақтау үсінілмайды.
- Ескі шикізатты және жаңадан жиналған кептірілген өсімдіктерді араластырмаңыз.
- Қолданар алдында шөптерді жинақтаған жинақтарда сақтауға немесе қажетті қоспаны (қоспаны) жасауға болады.
- Дәрілік шикізатты табиғи матадан жасалған сөмкелерде, қағаз сөмкелерде немесе басқа дем алатын материалдарда сақтаңыз. Пластикалық пакеттерге шикізатты сақтамаңыз

№/п 3. Содержание производственной практики за 2023-09-23 - 2023-09-23

Флористикалық тізім - автор өз мақсаты мен міндеттеріне сүйене отырып құрастыратын түрлердің еркіті тізімі. Флористикалық тізімдер әртүрлі мақсаттарға ие бола алады. Флористика — Жер шарындағы және оның жеке аймақтарындағы флоралар құрамындағы өсімдік түрлері, олардың өзара қатынасы, шығу тегі, ерекшеліктері туралы ғылым; ботаника саласы. Қазақстан ғалымдары Флористика жөнінде жеке ботаникалық ғылымдар (қ. Геоботаника, Өсімдіктерді жүйелеу, Альгология, т.б.) бойынша зерттеулер жүргізген. Флора бәрі өсімдік белгілі бір аймақтағы немесе уақыттағы өмір, әдетте табиғи түрде пайда болатын (жергілікті) жергілікті өсімдіктер. Сәйкес термин жануар өмір дегеніміз фауна. Флора, фауна және басқа түрлері өмір, сияқты саңырауқұлақтар, жиынтық деп аталады биота. «Флора» сөзі келесіден шыққан Латын аты Флора, құдай туралы өсімдіктер, гүлдер және құнарлылық Рим мифологиясы.[4] «Флора» техникалық термині содан кейін а метонимия XVI ғасырдың аяғында осы богинаның. Ол алғаш рет поэзияда белгілі бір аймақтың табиғи өсімдік жамылғысын белглеу үшін қолданылған, бірақ көп ұзамай осындай өсімдік жамылғысын каталогтайдын жұмыстың мағынасын алды. Оның үстіне, «Флора» XVII ғасырдағы жасанды бақтың гулдеріне сілтеме жасау үшін қолданылған.

Дәрілік есімдіктер 1) Алоэ 2) Долона 3) Жалбыз 4) Жуя 5) Лапыз 6) Итмұрын 7) Шалфей 8) Өгейшөп 9) Мия 10) Қалақай 11) Дермене 12) Асқабақ 13) Жолжелкен 14) Асқабақ 15) Ақшайыр 16) Арша 17) Итжидек 18) Жұпаргүл 19) Алтын тамыр 20) Жусан

№/п 4. Содержание производственной практики за 2023-09-23 - 2023-09-23

- 1) Кәдімгі бөріқарақат немесе Зерек (лат. *Berberis vulgaris*) — Бөріқарақат тұқымдасына жататын бұталы өсімдік. Ол бутақты болады да жапырақтары спираль тәрізді бұралып өседі. Ұзындығы 1-2 метрге дейін жетеді. Тамыры ағашқа ұқсас, жерге тармақталып тарайды да, бұтақтары үшке бөлініп түйінделіп өседі, олардың қысқа бұталарында жапырақтар шоғыры болады. Желектері мен атальқтары тостағанша жапырақшаларға қарсы орналасады, төмennен жоғары қарай ашылады. Жемісі – қызыл түсті, сопақша миуа. Орта Азияда, Ресейдің Еуропалық бөлігінде және Кавказда өседі. Жатаған тауларда, қалың орманды, өзенді сайларда, жылғаларда, бөктер тау беткейлеріндегі бұталар арасында өседі. Тамыры, қабығы және жемісі дәрі болады. Тамыры мен қабығын жылдың әрқандай мезгілінде, көбінесе көктем, күз айларында жинап алғып, тазалап, жапырақтап турал кептіреді. Тамыры және сабағының қалың қабығының астындағы сары астары сары дәрі болады. Ащы дәмді, сұық райлы, ыстықты басып, дымқылдықты құрғатады, уытты қайтарады.
- 2) Тянь-Шань шыршасы (лат. *Picea tianschánica*) — қарағайлар тұқымдасына жататын мәңгі жасыл, қылқанжапырақты ағаш, бұта. Ол Шренк шыршасы түрше. Алматы облысында кең таралған. Теңіз деңгейінен биіктігі 1300-3600 м. Осы ағаштар Тянь-Шань эндемиктері және тек-ғана Іле Алатауында, дәл сондай Жетісу Алатауында кездеседі. Тянь-Шань шыршасы — қалдық өсімдіктер. Жас ұзақтығы 250-300 жыл. Ұсақ тасты, жартасты тау беткейлерінде бірыңғай шыршалы кейде сібір самырсынымен аралас орман құрап өседі. Орта биіктігі 60 метрге жетеді, ал сыпайы жағдайында 100 метрге жетеді. Орта жуандығы 2 метрге дейін жетеді. Діңінің қабығы қоңырқай сүрғылт түсті, қабыршақтанып оңай сұлынады. Қылқаны (жапырақтары) 4 қырлы, үшкір, ұзындығы 2-3,5 см, ені 2,0 мм-дей, ұзарған өркенінің қабық төмпешіктерінде бір-бірден болады. Жапырақтары түскенде төмпешіктері сақталып қалады. Бүрі сопақша, цилиндр пішінді, ұзындығы 8-10 см, жуандығы 2,5-4 см. Жеміс жапырақтары, көбінесе бүрлерінде орналасады. Мамыр айында гүлдейді. Вегетативтік (өсімді) жолмен көбейеді. Тұқымы мамырда, қоңырқай түсті келеді, жұқа қанатшалы өсіндісі арқылы желмен таралады, тамыз-қыркүйекте піседі. Алғашқы 15 жылда баяу (жылына 5-25 см), содан кейін тез өседі.
- 3) Бадам (лат. *Prunus dulcis*, бұрын — *Prunus amygdalus* немесе *Amygdalus communis*) - раушангүлділер тұқымдасына жататын жеміс (бадам жаңғағы) ағашы не әсемдік үшін өсірілетін бұта. Бадам - жылу мен жарық сүйгіш әсемдік, қуаңшылық пен аязға да тәземдінің өзі қыста 26-27°C сұыққа тәзеді, ал шырын жүрген кезде гүл жаратын бүрі 19°C сұықта тіршілігің тоқтатады. Сондай-ақ гүл жаруы аяқталар кездегі 2°C, ал жеміс салар кездегі 1°C сұықтық бадамның одан әрі өсінен зор зиян тигізеді. Далалық Бадам ерте гүлдейтін бұта, әсемдік үшін өсіріледі. Қарапайым бадамның биіктігі 6-10 м, жемісі тәтті не қышқылтый, дәнінде 72 % майы бар. Дәні тағам өнеркәсібінде, майы дәрі дайындау үшін пайдаланылады. Бадамды тұқымынан өсіруге не вегетативтік жолмен көбейтуге болады. Оны бақта қатар аралығын 6X9, наитқыш шашылып, топырағы өндөледі, өсімдік зиянкестері мен кеселіне қарсы шаралар жүргізіледі. Бадамның көп тараған сорттары: Десертный, Ялтинский, Никитинский-62, Лангедок (Оңт. Франциядан әкелінді), Дрейк, Нонпарель (Калифорниядан әкелінді), Никитский урожайный, Чуянгинский - 51, Р. Консайский-565

4) Шырша (лат. *Picea*) – қарағай тұқымдасына жататын қылқан жапырақты, мәңгі жасыл ағаш. Шырша – қарағай тұқымдасына жататын биіктігі 30-50 м, баяу өсетін қылқанжапырақты ағаш. 15-20 жылға дейін өте жай, кейін жылына 30 см-ге дейін өсетін болады. Шыршаны ауа тазартатын ерекше қасиетіне қарай, аурухана, шипажайлардың маңына көптеп еккен дұрыс. Шыршаның түрі өте көп. Оның ішінде қылқанының түсі көк, қызығылт, сарғыш және ашық жасыл түрлері көгалдандыруда үлкен қолданыста. Дүние жүзінде Еуразия мен Солтүстік Американың қоңыржай аймақтарында өсетін 45 (кейбір деректерде 35-тен 50-ге дейін) түрі бар. Қазақстанда Солтүстік және Тянь-Шаньда, Тарбағатайда, Жетісү (Жонғар) Алатауында, Алтайда таза шырша орманы ретінде өсетін 2 түрі: сібір шыршасы және Шренк шыршасы бар. Сібір шыршасы (*P. obovata*) – қос үйлі ағаш, биіктігі 30 м-ге дейін, бөрік басы өте сүйір, діні тұзу, бұтақ шоғыры қалың, жайқала өседі. Сүрғылт тартқан қара қабығы бар. Қылтаны төрт қырлы, үшкір, 5 – 7, кейде 9 – 12 жыл бойы сақталады. Тұқымынан көбейеді. Сәуір – мамыр айларында гүлдейді, тұқымы тамыз – қыркүйекте піседі. Жемісі – дәнек. Көлеңке сүйгіш ағаш, 300 – 500 жыл жасайды. Шыршаның қабығында 8 – 15% илік заттар, қылқанының құрамында С витамині, аскорбин қышқылы, эфир майы, жемісінде 25 – 29%-дай сүйкіл май болады. Сүрегі жекеңіл және жұмсақ, оны құрылыста, целлюлоза-қағаз өнеркәсібінде, музыкалық аспаптар жасауға пайдаланады; шайыр, қара май, скрипидар, канифоль, сүрек сірке қышқылы алынады.

5) Қызғалдақ ағашы (лат. *Liriodendron*) – орыс тілінде Лириодендрон немесе Тюльпанное дерево деп атайды. Қызғалдақ ағашы – жалпақжапырақты ағаш. Биіктігі 35-40 м, дінінің жуандығы 2 метрден асады. Қызғалдақ ағашы 500 жыл өмір сүреді және 20 жылдан кейін мамыр-маусым айларында гүлдейді. Гүлдері қызғалдақтың гүліне қатты үқсайды, түсі ашық-жасыл, 4 күлтеден тұрады. Жапырағы да қызғалдақтың сыртқы пішініне үқсас. Гүлінің көлемі-6 см болса, жапырағының ұзындығы-15 см-ге жетеді. Жапырақтары күзге таман сары түске айналады. Биік өсетін шымыр ағаш болғандықтан, оны құрылыс материалдарына пайдаланады. Тұқымын қалемшелеу және телу жұмыстары арқылы көбейтуге болады.

Отчет студента

Диф зачет тапсыру.

Пернебекова Балнур Нурланқызы Ботаника оқу практикасын өту бойынша

Мен, В-ФКБ-02-20 тобының 1 курс студенті -

- Пернебекова Балнур Нурланқызы (Ф.И.О.) 24.05-28.05.2021 ж.ж аралығында «Ботаника» оқу практикасын Дендросаябағында онлайн форматта өттім. Практика барысында дәрілік өсімдіктермен таныстым. Сонымен катарап, өсімдіктерді гербаризациялау және монтировкалау әдістерін менгердім. Өсімдікті жинау, дұрыс кептіру, сактау ережелерімен таныстым. Өсімдікке этикетка жасауды және оның маңызын үқтым. Шипалы өсімдіктерді оқу барысында олардың класификациясын, биоценозын, морфологиясын, макроскопиялық және микроскопиялық белгілерін, фармакологиялық қасиетін оқып менгердім.

Практика бойынша өсімдіктердің түрлерін, латынша атауларын; олардың таралу аймағын; тіршілік формасын анықтап, берілген бейнематериалдар бойынша флористикалық тізім құрастырдым. Флористикалық тізімге сүйене отырып, дәрілік өсімдіктерді вегетация кезеңіне; тұқымдаска, туыска, турге жатуын олардың латынша атауларын; әртурлі тіршілік формадағы өсімдіктердің морфологиялық белгілерін; дәрілік өсімдіктердің фармакологиялық қасиетіне сипаттама бердім.

Практика барысында күнделікті кеңестер жүргізді және өту тәртібі жоспарға сай, дәл уақытында болды. Күнделік берілген бағдарламалар мен бейнематериалдар бойынша толтырылды. Орындалған жұмыстардың тиянақты, әрі дұрыс үлгіде болуын жетекшіміз қадағалап отырды.

Подпись обучающегося: Тестовый Студент 123 Имеется

Отзыв руководителя практики в базе

Фармация мамандығының 1 курс студенті Дендросаябақ базасында "Ботаника" пәнінен оқу практикасын өтті. Берілген тапсырмаларды уақытылы орындаған жүрді. Өсімдіктемен жұмыс жасағанда теориялық білімін іс жүзінде қолдана білді. Жоспар бойынша барлық дағдыларды менгерді.

Оценка на базе практики: 20%

Подпись руководителя на практике: Тестовый Преподаватель Базы Имеется

Отзыв руководителя на кафедре

Өте үқыпты. Тапсырған жұмысты уақытылы орындаиды. Өсімдіктердің систематикасын құрастыруды үйренді. Гербарий және монтировкалау әдістерін меңгерді. Морфологиялық сипаттама беруді үйренді. Тәртіпбұзышылық болған жоқ. Теориялық және практикалық дағдыны қолдана білді.

Оценка на кафедре: 10%

Итоговая оценка практики: 30%

Подпись руководителя на кафедре: Тестовый Преподаватель Кафедры Имеется